

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoP/9/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4215200336
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4215200336.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti L.: E., nar. XX. XX. XXXX a K., nar. XX. XX. XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, deti rodičov: matky K. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., N. XXX a otca nebohého C. L., nar. XX. XX. XXXX, zomrelého XX. XX. XXXX, naposledy bytom R. L. XXX, o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní navrhovateľky, starej matky mal. detí, T.ar. XX. XX. XXXX, bytom R. L. XXX, proti uzneseniu Okresného súdu Komárno z 22. januára 2015 č. k. 12P/13/2015-11, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa m e n í tak, že mal. E. L., nar. XX. XX. XXXX a mal. K. L., nar. XX. XX. XXXX sa dočasne zverujú do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke T. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. L. XXX, až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia. Právne vec odôvodnil ust. § 74 ods. 1 a 2, § 75 ods. 1, 2, 5, 8 a § 76 ods. 1 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj ako „OSP“). Dospel k záveru, že návrh starej matky na nariadenie predbežného opatrenia (zverenie maloletých detí do jej osobnej starostlivosti) je nedôvodný, keď momentálne o deti sa osobne stará a v jej starostlivosti neboli zistené nedostatky. Stará matka v konaní neosvedčila nebezpečenstvo hroziacej ujmy vo vzťahu k maloletým deťom a neboli osvedčené skutočnosti, ktorú by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana.

Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie stará matka maloletých detí, domáhajúc sa zmeny napadnutého uznesenia a nariadenie predbežného opatrenia. Uviedla, že v čase podania návrhu na nariadenie predbežného opatrenia otec maloletých detí, ktorému boli obe deti zverené do osobnej starostlivosti bol hospitalizovaný v nemocnici, následne zomrel a osobnú starostlivosť prakticky zabezpečuje sama. Matka maloletých detí neprejavuje o ne žiaden záujem a ani na potreby maloletých detí neprispieva. Keďže nie je zákonnou zástupkyňou detí a deti jej neboli zverené do osobnej starostlivosti, odmieta s ňou komunikovať škola. Dokonca na deti nemôže dostať ani sociálne dávky, ani prídavky na deti, ktoré budú automaticky vyplatené matke a tá ich použije na svoje potreby. Prejavila záujem o to, aby deti boli zverené do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), po preskúmaní napadnutého uznesenia a odvolania starej matky maloletých (§ 205, § 212 ods. 2 OSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné zmeniť podľa § 220 OSP, keďže nie sú splnené podmienky ani na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

Podľa § 102 ods. 1 OSP, ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov, alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie, alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 74 ods. 1 OSP, pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 76 ods. 1 OSP, predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby a/ platil výživné v nevyhnutnej miere; b/ odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti; c/ poskytol aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje; d/ zložil peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde; e/ nenakladal s určitými vecami alebo právami; f/ niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal, g/ nevstupoval dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivý z násilia, h/ sa zdržal konania, ktorým porušuje alebo ohrozuje právo duševného vlastníctva.

Podľa 45 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Hlavnou funkciou predbežného opatrenia je zabezpečovacia funkcia, ktorá sa prejavuje najmä tým, že predbežné opatrenie má schopnosť zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli nastať do rozhodnutia vo veci samej. Jedným z dôvodov na nariadenie predbežného opatrenia je potreba dočasného upravenia pomerov účastníkov. Na nariadenie predbežného opatrenia je nutné, aby bola osvedčená danosť práva a neexistencia závažnejších pochyb o potrebe takejto predbežnej úpravy. Nariadiť predbežné opatrenie je podľa zákonných predpokladov prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, ktorá je potrebná a v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav. Navrhovateľ predbežného opatrenia musí mať právny záujem na predbežnom opatrení, t. j. musí osvedčiť potrebnosť dočasnej úpravy pomerov účastníkov z dôvodu, aby sa neskúmali iné záujmy na vydanie takéhoto rozhodnutia súdu. Predbežným opatrením súd aj z úradnej povinnosti (bez návrhu) môže odovzdať dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho určí súd. Obsah tohto predbežného opatrenia súvisí s otázkou výchovy mal. dieťaťa. Výchova mal. dieťaťa je inštitútom rodinného práva, ktorý má v Zákone o rodine normatívne vyjadrenie. To neplatí o pojme starostlivosť o dieťa. Starostlivosť, ktorá môže byť obsahom predbežného opatrenia je inštitútom procesného práva. Jeho úprava obsahuje provizórnosť ako pojmový znak predbežných opatrení. Preto odovzdanie mal. dieťaťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo osobe, ktorú určí súd, je v skutočnosti faktické opatrenie, ktoré v zásade neovplyvňuje otázku budúcej výchovy. S týmto súvisí aj určenie výživného.

V danej veci sa stará matka maloletých detí domáhala nariadenia predbežného opatrenia, ktorým žiadala, aby maloleté deti L. boli dočasne zverené do jej osobnej starostlivosti.

Z obsahu spisu je zrejmé, že maloleté deti boli zverené rozsudkom Okresného súdu Komárno č. k. 9P/306/2011-20 zo dňa 16. 11. 2011 do osobnej starostlivosti otca. Otec bol dňa 05. 01. 2015 účastníkom dopravnej nehody, bol hospitalizovaný v nemocnici a dňa XX. XX. XXXX zomrel. Matka o maloleté deti nemá záujem, nestýka sa s nimi, má ďalšiu rodinu a ďalšie štyri maloleté deti. Osobnú starostlivosť o maloleté deti L. zabezpečuje stará matka, u ktorej maloleté deti aj s ich otcom bývali. Maloleté deti navštevujú základnú školu v R. L.. Maloleté deti k svojej matke ísť nechcú a prejavili záujem zostať naďalej u starej matky. Kolízny opatrovník maloletých odporučil návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovieť. Dňa 22. 01. 2015 Okresný súd Komárno začal konanie vo veci zverenia maloletých detí L. do náhradnej osobnej starostlivosti.

Odvolačný súd má za to, že z vykonaného dokazovania vyplýva, že záujem maloletých detí vyžaduje ich zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti. Otec maloletých detí zomrel, matka maloletých detí o ne dlhodobo neprejavuje žiaden záujem a sama navrhla, aby deti zostali u starej matky. Deti žijú v spoločnej domácnosti so starou matkou a chcú s ňou zostať. Stará matka maloletých detí vykonávala a vykonáva faktickú osobnú starostlivosť o maloleté deti a na základe zistených skutočností je zrejmé, že náhradná osobná starostlivosť do rozhodnutia vo veci samej bude vykonávaná v záujme maloletých detí.

Odvolačný súd je presvedčený, že v danom prípade dominuje záujem maloletých detí a za danej situácie nie je možné vyčkat' do právoplatnosti rozhodnutia v konaní vo veci samej a listinnými dôkazmi bolo v konaní preukázané, že bolo potrebné nariadenie predbežného opatrenia, ktoré má len dočasný charakter a je ohraničené lehotou do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.